

насінин на гектар. Спостереження, аналізи та обліки проводились у відповідності до загальноприйнятих методик.

За результатами досліджень найкращі морфологічні показники відмічено у сортів проса Миронівське 51 та Веселоподолянське 176, довжина волоті у цих сортів склала відповідно: 28,4 та 28,0 см, а кількість продуктивних суцвіть у цих сортів сягала 7,1...7,2шт на рослині, що на 0,7...1,2 шт більше в порівнянні з трьома іншими сортами. Облік урожайності показав, що найбільш урожайними виявились сорти проса: Миронівське 51 та Веселоподолянське 176, урожайність яких за роки досліджень склала відповідно: 26,3 та 26,7 ц/га, а також порівняно високу урожайність показав сорт Харківське 57 – 23,9 ц/га. Найменш урожайним був сорт проса Полтавське золотисте, середня урожайність якого за роки досліджень склала 18,0 ц/га. При визначенні технологічних якостей зерна проса слід відмітити, що найбільшу масу 1000 зерен відмічено у сортів Миронівське 51, Веселоподолянське 176 та Харківське 57, вона знаходилась в межах 8,0...8,3г. Найбільш вирівняне зерно сформували рослини сортів проса Миронівське 51 та Веселоподолянське 176, показник становив відповідно: 90 та 88%. Розрахунки економічної ефективності показали, що в умовах дослідного поля найбільш продуктивними виявились сорти проса: Миронівське 51, Веселоподолянське 176 та Харківське 57, прибуток від їх вирощування знаходився в межах 3589...4227 грн/га, а рівень рентабельності склав 217,9...256,6%.

Література

1. Яшовський І.В., Різненченко І.П. Просо. – К.: Урожай, 1973. – 204 с.
2. Гаврилянчик Р. Ю. Попередники гречки в Україні / Р.Ю.Гаврилянчик // Збірник наукових праць Подільської державної аграрно-технічної академії. – Кам'янець-Подільський: Абетка. 2000. – Вип. 8. – С. 132-134.

СІЯЧ

К.В. Гордовська, студентка 1-го курсу спеціальності «Агрономія»
 Науковий керівник – к.с-г.н., доцент Л.А. Вільчинська
Кафедра селекції, насінництва і генетики с.-г. культур

Академік Ремесло Василь Миколайович належав до найвідоміших представників науки і був добре відомий за кордоном. – в Чехії, Словачині, горщині, Германії, Польщі, Болгарії, причому не тільки серед вчених, але й у широких колах землеробів. Створенні ним сорти озимої пшениці «Миронівська 808», «Миронівська ювілейна» «Ільчівка» та інші крокували по ланах сусідніх республік, завдяки їх пластичності – високої пристосованості до різних умов вирощування – їх висівали в важко доступних для цієї культури місцях. Урожайність зерна цих сортів (за умови дотримання необхідних агротехнічних вимог) сягала 70-80 і навіть 100 ц/га.

Василь Ремесло одним з перших звернув увагу на важливість вивчення біологічних особливостей інтенсивних сортів озимої пшениці і сортової

агротехніки для того, щоб повністю розкрити їх потенційні можливості.

Перу Василя Ремесла належить понад 300 наукових і публіцистичних праць, в тому числі шість широко відомих монографій, в яких сконцентровано його думки, науковий і практичний досвід. В них закладено широкі можливості для подальшого творчого розвитку селекційного процесу.

Василь Миколайович Ремесло народився 10 лютого 1907 року в селі Теплове Пирятинського району Полтавської області. В 1922 році Ремесло вступає в Лубенську сільськогосподарську профшколу. Після її закінчення у 1924 році Ремесло направили на навчання в Маслівський інститут селекції і насінництва ім. К. Тімірязєва. Це був унікальний навчальний заклад, який відіграв в житті Василя Миколайовича Ремесло виключну роль, давши йому на тільки найкращу на той час освіту, але в значній мірі сформував його як особистість. Велике значення в організації і плідній діяльності Масловського інституту мала близькість до нього Миронівської селекційно-дослідної станції, яка пізніше стала для Ремесла постійним місцем роботи. Вона була зразковою базою для засвоєння студентами навиків наукових досліджень, організації селекційних і наукових робіт. Із стін навчального закладу вийшли відомі селекціонери П. Гаркавий, Ф. Кириченко, В. Дідусь, П. Коробко, видатні вчені генетики П. Шкварников, С. Крайовий. В.М. Ремесло мріяв про відродження маслівської системи навчання на рівні очолюваного ним Миронівського інституту. Але важка хвороба стала на шляху виконання цієї мрії.

Після закінчення «Маслівського інституту» В. Ремесло направили в Укргоспобуднання м. Харків, пізніше в радгосп «Відродження» Мелітопольського округу Запорізької області, де він працював на посаді агронома-насінневода.

В лютому місяці 1929 року перейшов в Кременчуцький окр.насінесоюз на посаду агронома-апробатора.

Подальші понад десять років життя В. Ремесла тісно пов'язані із Росією. В той час він міг зустрічатися із М.Вавіловим, В. Шехурдіним, А. Сапегіним, В. Юр'євим, та іншими корифеями науки, які в значній мірі вплинули на формування молодого вченого.

В 1931-1933 рр. – в Москві, працюючи агрономом-насінневодом в Насеневодсоюзі при Наркомземі ССРСР, він займався введенням у виробництво нових культур.

На початку 1933 року Василя Миколайовича направляють на Ново-Уренську селекційну станцію (пізніше Державна селекційна станція, нині Ульяновська), яка підчинялась тоді Всесоюзній державній сортовипробувальній сітці Всесоюзного інституту рослинництва (директором якого був в той час М. Вавілов). Працюючи тут на посаді завідуючого сортоділянками Всесоюзного інституту рослинництва і одночасно за сумісництвом, - науковим співробітником по селекції кормової моркви, Василь Миколайович зарекомендував себе як вчений, що володіє новими досягненнями в області с.-г. наук. В.Ремесло приймає участь в селекційних дослідженнях із використання яровизації рослин, які протягом п'яти років (1932-1936рр.) проводились за дорученням М.Вавілова академіки ВАСХНИЛ П. Лисицин та П. Костянтинов.

Безпосередня участь В. Ремесла у цих наукових дослідженнях відіграла вирішальну роль у виборі його особистого методу селекції.

Самостійну селекційну роботу вченому вдалося продовжити на посаді замісника директора Північно-Донецької державної селекційної станції, на яку його направили восени 1938 року. Велика Вітчизняна війна не дала здійснитися планам. З початком війни Василя Миколовича, призначають директором Північно-Донецької станції, але вже в березні 1942 року його викликають в ряди Червоної армії.

Після війни в шинелі демобілізований В. Ремесло повертається на попереднє місце. Але давнє бажання поїхати в рідні місця, в Україну, приводить його в березні 1948 року в Миронівську селекційно-дослідну станцію ім. Старченко. Заснована в 1914 році вона була одним із перших селекційних закладів в Україні світового масштабу і відрізнялася великою результативністю у всіх напрямках своєї діяльності. Саме тут в 1923 році селекціонери Л. Ковалевський, В. Желткевич і І. Єремеев вивели сорт озимої пшениці «Українка», визнаний світовим стандартом якості хліба.

Селекційну роботу Василь Миколайович ввів по-новаторськи, творчо. Він часто повторював, що успіхи в селекційній праці, насінництві, агротехніці та інших галузях сільськогосподарській науці залежать не тільки від новизни й оригінальності методів, але й від щоденної кропіткої праці.

Створенні В. Ремеслом сорти до сьогодні є донорами для нових сортів зернових культур як вітчизняної, так і світової селекції.

В народі кажуть:” Якщо людина з хлібом – це значить , він здоровий, ситий і багатий”. Усі пам’ятають диктаторів, великих вождів, чи революціонерів. Давайте пам’ятати і людей, що вирощують хліб. І не тільки для свого покоління але й для нащадків.

Підготована за матеріалами статті: Сеятель // Зеркало недели. №18(647) – 2007. – С.12.

НАСІННЄВИЙ КОНТРОЛЬ В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ

О.В. Осаулко, студент 1-го курсу спеціальності «Агрономія
Науковий керівник – доцент, к.с-г.н. Л.А. Вільчинська
Кафедра селекції, насінництва і генетики с.-г. культур

Після набуття державності в 1990 році наша держава першою із країн СНД розробила і прийняла держаний стандарт України «Насіння сільськогосподарських культур. Сортові та посівні якості. Технічні умови» (ДСТУ 2240-93), який містить вимоги до якості насіння основних сільськогосподарських культур (1993). У 2002 році введено в дію новий державний стандарт України ДСТУ 4138-2002 «Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості» в якому враховано вітчизняний досвід, нові пошуки науковців і вимоги міжнародних стандартів.

З 1998 року на базі Української державної насінневої інспекції створено